

Radni podjęli decyzję w sprawie absolutorium za rok 2022

2023-07-23

28 czerwca Rada Miasta Krakowa zdecydowała o przyznaniu prezydentowi Krakowa absolutorium z wykonania budżetu za rok 2022. Za było 31 radnych, 9 przeciw, 1 osoba się wstrzymała, 1 nie wzięła udziału.

Wcześniej realizację zeszłorocznego planu dochodów i wydatków pozytywnie oceniły Komisja Rewizyjna RMK oraz Regionalna Izba Obrachunkowa. Według nich, miasto działało w tym obszarze skutecznie, mimo że negatywne czynniki makroekonomiczne i geopolityczne dały się we znaki mocniej niż kiedykolwiek wcześniej. W głosowaniu prezydent jednak nie otrzymał wotum zaufania.

Kłopoty na horyzoncie

W 2022 roku co prawda gasła już pandemia i trwało wychodzenie z obostrzeń, ale za to w szybkim tempie rosła inflacja, pogłębiał się kryzys energetyczny, wywołany m.in. wojną w Ukrainie i niestabilną sytuację międzynarodową. W górę skoczyły ceny surowców, energii i żywności, co tylko napędzało trend inflacyjny, który ostatecznie osiągnął poziom 14,4 proc. Samorządy, w tym takie miasta jak Kraków, włożyły też wiele wysiłku i środków, aby zorganizować pomoc doraźną, a następnie systemową dla licznie napływających uchodźców wojennych. Wszystko to miało bezpośredni wpływ na koszty funkcjonowania miasta. Z drugiej strony mieliśmy do czynienia z obniżaniem potencjału dochodowego samorządów na skutek wprowadzanych kolejno od 2019 r. rządowych reform w systemie podatkowym, co przejawiało się w radykalnych ubytkach we wpływach z podatku PIT. Drażniły one samorządowe budżety i nie były w sposób adekwatny rekompensowane z budżetu państwa. Dla Krakowa skutek finansowy tych reform, zgodnie z rządową oceną skutków regulacji, przy uwzględnieniu częściowej rekompensaty, ukształtował w samym tylko roku 2022 na poziomie 440 mln zł in minus, ale realny wymiar tej straty jest zdecydowanie wyższy ze względu na bezprecedensową inflację.

Wpływy i wydatki

Dochody budżetu Krakowa zostały w 2022 r. zrealizowane w kwocie **7 mld 222 mln zł**, co stanowiło 100,4 proc. planu wynoszącego 7 mld 188 mln zł. Największe znaczenie w budżecie miały udziały w podatku PIT – z tego tytułu do miejskiej kasy wpłynęły 2 mld 018 mln zł (to około 27 proc. wszystkich pozyskanych dochodów). Istotną rolę odegrały również kwoty uzyskane z tytułu subwencji i dotacji (2 mld 101 mln zł) oraz podatków lokalnych (659,3 mln zł). Wpływy ze sprzedaży biletów komunikacji miejskiej wyniosły 333,8 mln zł, co stanowiło 101,1 proc. założonego planu oraz 4,6 proc. udziału w dochodach wykonanych ogółem.

Ponieważ budżet na 2022 rok był pierwszym budżetem miasta realizowanym pod rządami tzw. Polskiego Ładu, zmieniającego system podatkowy, Kraków musiał się zmierzyć z wyjątkowo trudną sytuacją, tj. realizować budżet przy ograniczonych dochodach i jednocześnie znaczącej dynamice

wydatków. Te ostatnie zostały zrealizowane w wysokości **8 mld 054 mln zł**, co stanowiło 96,5 proc. planu (w tym wydatki bieżące w kwocie 6 mld 716 mln zł, czyli 98,6 proc. planu, i wydatki majątkowe w kwocie 1 mld 338 mln zł, czyli 87,3 proc. planu). Mimo obiektywnych trudności miastu udało się utrzymać wysoki standard świadczonych usług, a procentowo najczęściej pochłonięty oświata i wychowanie (31,2 proc. wydatków bieżących ogółem), następnie transport i łączność, gospodarka komunalna i ochrona środowiska oraz rodzina.

Istotną pozycję w ubiegłorocznych wydatkach bieżących stanowiła **pomoc dla dziesiątków tysięcy uchodźców z Ukrainy** – do końca 2022 r. miasto przeznaczyło na ten cel około 212 mln zł, z czego 197,4 mln zł pochodziło z państwowego Funduszu Pomocy. Miasto podjęło szereg działań na rzecz nowych mieszkańców (m.in. koordynacja pomocy humanitarnej, obsługa administracyjna, wsparcie w adaptacji, znalezieniu zatrudnienia i kontynuowaniu nauki).

Transport, zieleń, oświata, sport – jak zmienia się Kraków?

Pod względem inwestycyjnym ubiegły rok przedstawia się równie intensywnie jak poprzednie – Kraków realizował swoje założenia, mimo że okoliczności, takie jak wzrost cen nośników energii, materiałów budowlanych i kosztów pracy, a także braki i przestoje w łańcuchu dostaw, utrudniały prowadzenie postępowań przetargowych. Bardzo często kwota najtańszej oferty przewyższała sumy wpisane do kosztorysów i budżetu. Ale nie był to jedyny problem – wykonawcy występowali również o zmianę wynagrodzenia z powodu wzrostu kosztów realizacji inwestycji, a każde takie roszczenie miasto rozpatrywało indywidualnie.

Te obiektywne czynniki spowodowały, że miejski program inwestycyjny został zrealizowany w kwocie 1 mld 144 mln zł, co stanowiło 85,5% planu. Spory udział (około 30 proc.) w nakładach inwestycyjnych miały środki bezzwrotne krajowe i zagraniczne, przede wszystkim rządowa dotacja na organizację III Igrzysk Europejskich. To właśnie z tych środków miasto zrealizowało imponujący program nakładkowy i modernizacji chodników za kwotę blisko 140 mln zł – program ten, co warto podkreślić, nie pominął żadnej z krakowskich dzielnic.

Najwięcej inwestycji wykonano w dziedzinie transportu (na ponad 600 mln zł), zieleni miejskiej (ponad 96 mln zł), oświaty (ponad 95 mln zł), sportu i rekreacji (ponad 56 mln zł), kultury i ochrony dziedzictwa (ponad 53 mln zł). Do użytkowania oddane zostały m.in. Trasa Łagiewnicka wraz nową linią tramwajową, rozbudowane ulice Igołomska i Łokietka, zrewitalizowany park Duchacki, nowoczesna hala sportowa przy Szkole Podstawowej nr 151 przy ulicy Lipińskiego 2.

Budżet miasta zamknął się w 2022 r. mniejszym deficytem, niż planowano (832,6 mln zł w stosunku do 1 mld 155 mln zł), na co wpływ miały ponadplanowe dochody związane z częściową rekompensatą ubytków w podatku PIT. Niestety w perspektywie długofalowej reformy podatkowej obniżają samodzielność finansową Krakowa, co sygnalizuje malejący poziom nadwyżki operacyjnej, a to ona jest swoistym miernikiem potencjału rozwojowego miasta.

Po co jest absolutorium?

Budżet miasta – zanim zostanie ostatecznie wykonany – jest tylko planem. Przewiduje dochody i

**Magiczny
Kraków**

wydatki, ponieważ środki finansowe spływają do kasy miasta sukcesywnie w ciągu całego roku i są wydawane zgodnie z harmonogramem i potrzebami na zadania ujęte w budżecie. W ciągu roku uchwała budżetowa ulega licznym korektom zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków, na podstawie uchwał podejmowanych przez radę miasta. Po zamknięciu roku przychodzi czas na podsumowanie, czyli procedurę absolutoryjną. To nic innego, jak ocena wykonania budżetu, w której organ stanowiący samorządu (rada miasta) kontroluje realizację budżetu przez organ wykonawczy samorządu (prezydenta miasta).

Ocena ta dokonywana jest na podstawie analizy dwóch dokumentów: sprawozdania z wykonania budżetu oraz sprawozdania finansowego. Najpierw przyglądają im się radni z komisji rewizyjnej – sprawdzają, jak zrealizowane zostały dochody i wydatki miasta w stosunku do zakładanego planu, a także z jakim wynikiem samorząd zamknął wykonanie budżetu (nadwyżka czy deficyt). Do 15 czerwca komisja rewizyjna przedstawia radzie miasta wniosek w sprawie absolutorium dla prezydenta miasta. W terminie do 30 czerwca rada miasta podejmuje uchwałę w sprawie absolutorium dla prezydenta miasta – wcześniej radni zapoznają się ze: sprawozdaniem z wykonania budżetu miasta, sprawozdaniem finansowym jednostki samorządu terytorialnego, opinią biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego, opinią RIO, informacją o stanie mienia komunalnego jednostki samorządu terytorialnego oraz stanowiskiem komisji rewizyjnej.